

Likarätt

Elevhäfte

Dina rättigheter

När vuxna bestämmer saker ska de tänka på ditt bästa.

Ingen får vara elak mot dig eller slå dig.

Du har rätt till att någon vuxen tar hand om dig.

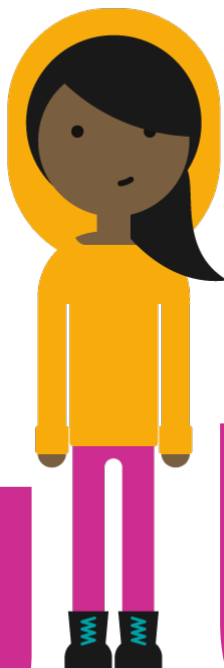
Du har rätt att känna dig trygg och må bra.

Du har rätt att både leka och att vila.

Du har rätt att lära dig saker i skolan.

Du har rätt att säga vad du tycker och vuxna ska lyssna på det du säger.

Du och alla andra barn är lika mycket värda.

Lagar som skyddar dig

Det finns två lagar som ska skydda dig i skolan: Skollagen och diskrimineringslagen.

Enligt diskrimineringslagen är det förbjudet att behandla någon illa för:

Det kan kännas som att den som blir utsatt för kränkningar är mindre värd. Så är det inte. Alla har samma rättigheter.

Att personen är kille eller tjej.

Vilken hudfärg en person har, eller vilket land en person kommer ifrån.

Att någon har en funktionsnedsättning.

Vilken religion en person har.

Att en person klär sig eller på annat sätt är annorlunda än vad som förväntas av en tjej eller kille.

En persons ålder.

Vilket kön den person man är kär i har.

Så kan du göra

Om du ser att någon blir retad eller kränkt på din skola, kom ihåg att du är viktig och kan hjälpa till. Du kan göra något själv, med någon kompis eller ta hjälp av en vuxen.

Det är de vuxnas ansvar att se till att barn är trygga. Får du inte hjälp ska du gå vidare till någon annan vuxen.

Här är lite tips på hur du kan tänka och vad du kan göra i en sådan situation.

- Stå inte och titta på.
- Säg ifrån när du ser att någon är elak eller retar någon. "Lägg av", "sluta", "stopp".
- Den som har blivit utsatt avgör alltid själv om den är kränkt.
- Det är aldrig personens fel att den blir kränkt eller retad.
- Visa att du bryr dig, antingen direkt när det händer eller efteråt.
- Berätta för någon vuxen som du litar på. Prata med någon hemma eller på skolan så att de kan lyssna och hjälpa.

Boktips

Utanförskap och ensamhet

Snöret, fågeln och jag av Ellen Karlsson och Eva Lindström (6–9 år)

Noel och den magiska önskelistan av Janina Kastevik (9–12 år)

Vänskap och medmänsklighet

Om jag får stanna av Kajsa Gordan (9–12 år)

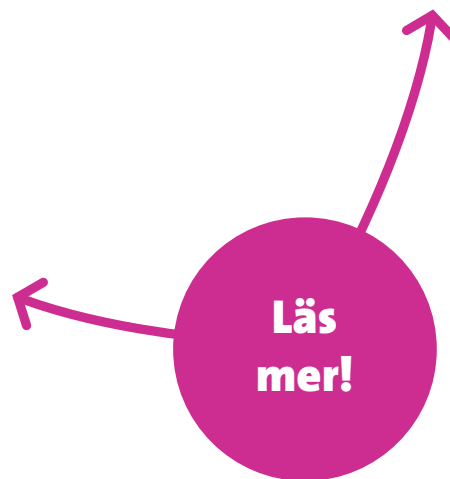
Mobbning

Genomskinlig av Malin Roca Ahlgren (9–12 år)

Äventyrsveckan av Sofia Nordin (9–12 år)

Balladen om en bruten näsa av Arne Svingen (9–12 år)

Handbok för superhjältar av Elias Våhlund, och Agnes Våhlund (6–9 år)

Kärlek och kompisar

Ibland blir skogen vred av Rebecka Åhlund (9–12 år)

HBTQ

Allt mod jag har av Lisa Broberg (9–12 år)

Brorsan är kung av Jenny Jägerfeld (9–12 år)

George av Alex Gino (9–12 år)

Frank och jag av Jonas Autio (9–12 år lättläst)

Länkar

Bris

Till Bris kan du höra av dig om du behöver prata med någon.

<https://www.bris.se/for-barn-och-unga/just-nu/>

Socialtjänsten

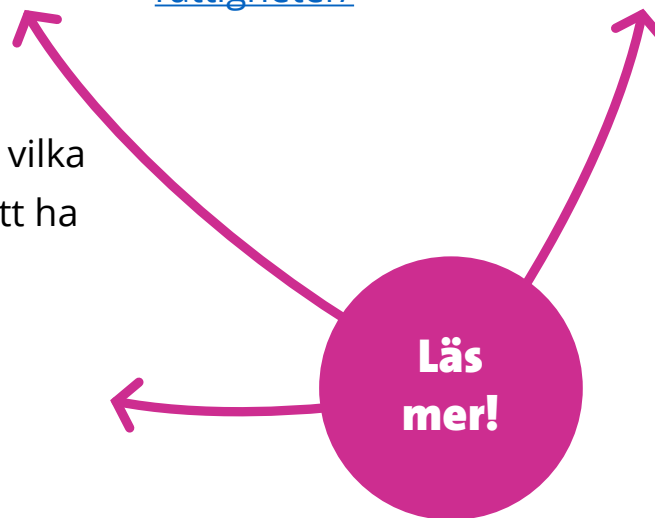
Här hittar du information och filmer om vilka som jobbar på soc, vad de gör och om att ha det jobbigt hemma.

<https://kollpasoc.se>

Barnombudsmannen

Fakta om barns rättigheter.

<https://www.barnombudsmannen.se/barnombudsmannen/barnkonventionen/mina-rattigheter/>

Lyssna och titta

UR – Vara vänner

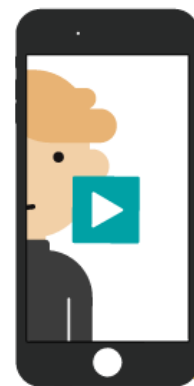
Berättelser om vänskap, mobbning och hur man säger ifrån.

<https://urskola.se/Produkter/155113-Vara-vanner/Visa-alla>

UR – Berätta för mig

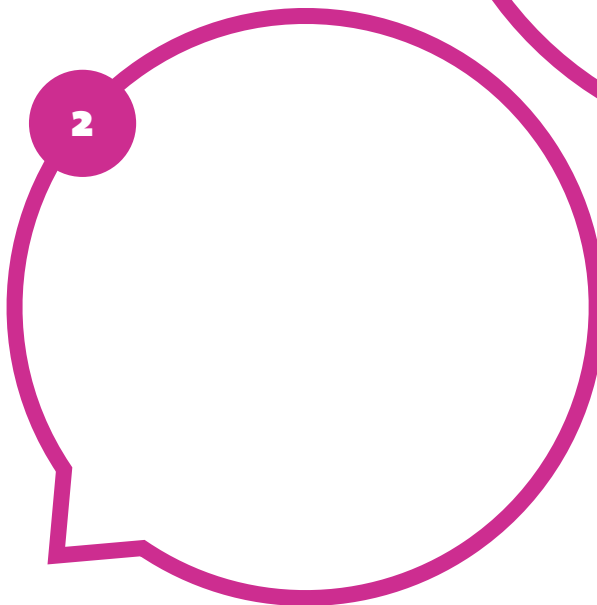
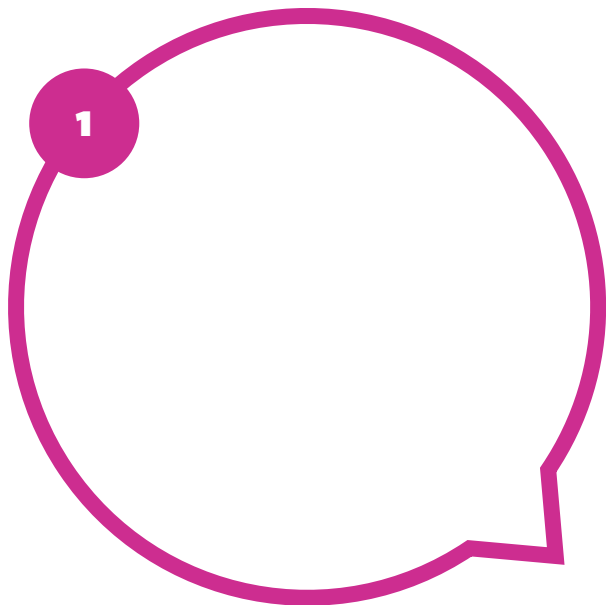
En filmserie om mobbning, utsatthet och grupstryck.

<https://urplay.se/serie/199267-beratta-for-mig>

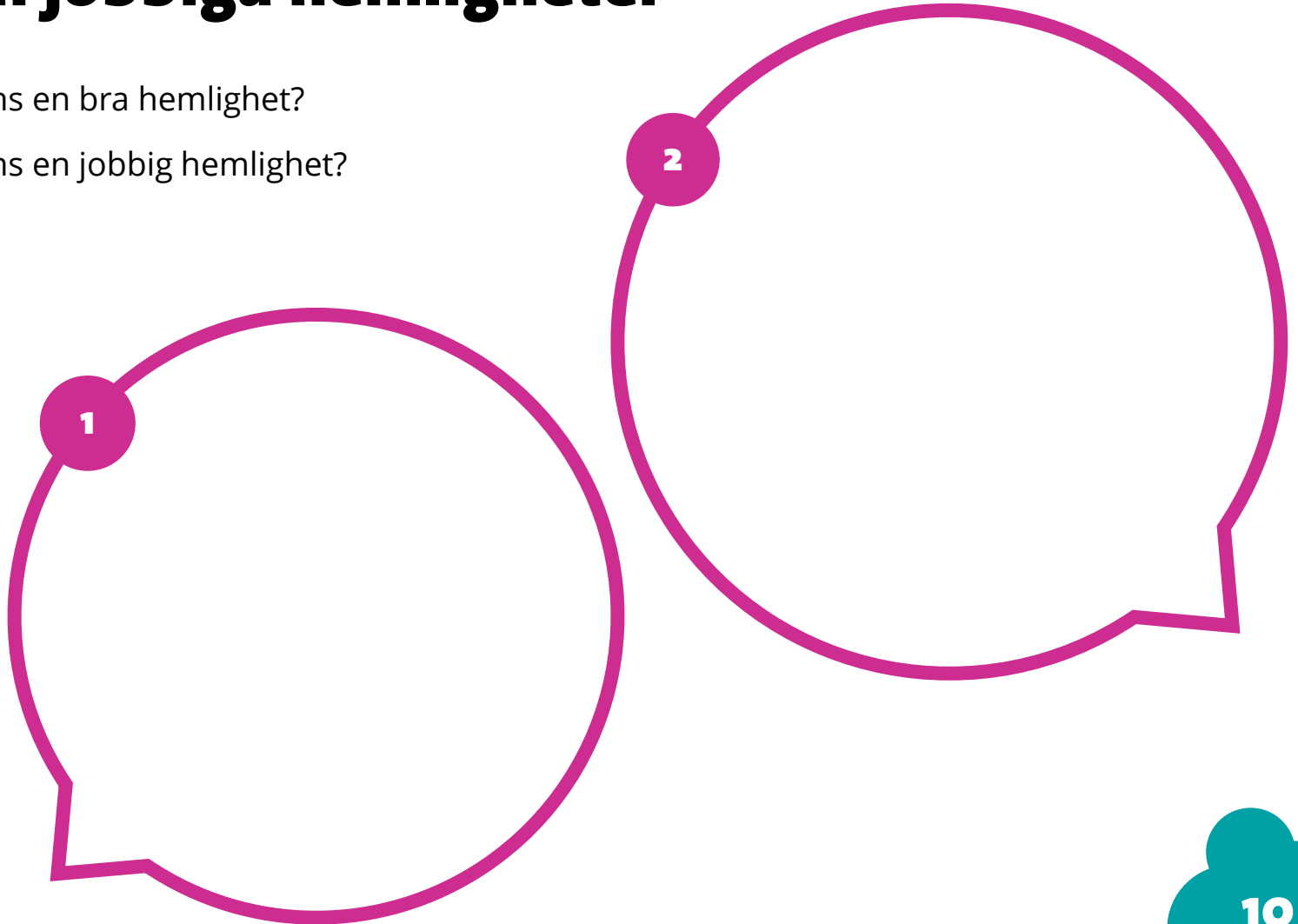
Positiva egenskaper

1. Hur kan du vara en bra klasskamrat?
2. Hur vill du att en bra klasskamrat ska vara?
3. Skriv några positiva egenskaper som du gillar hos andra och några positiva egenskaper som du själv har.

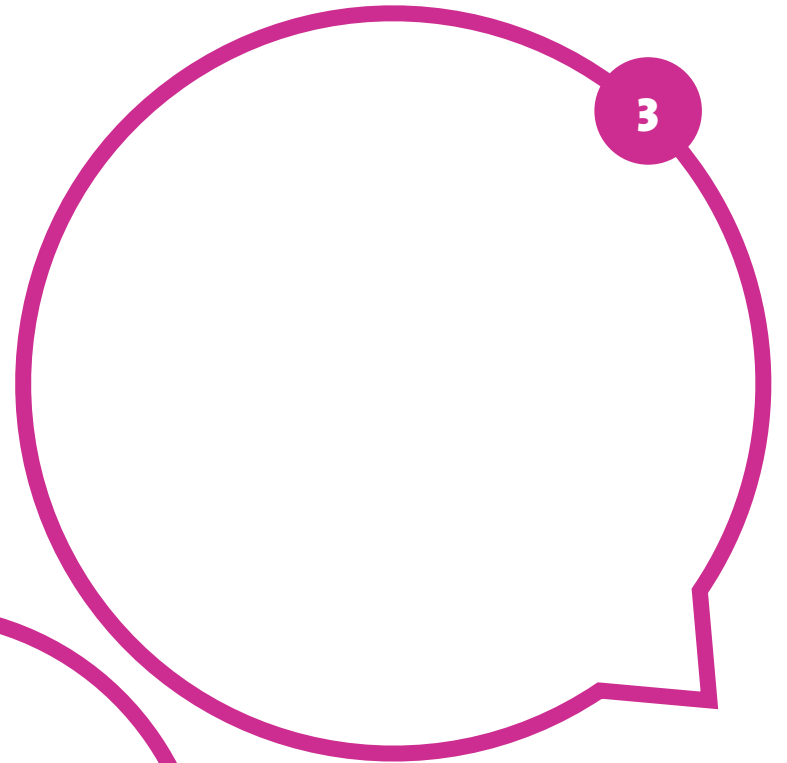
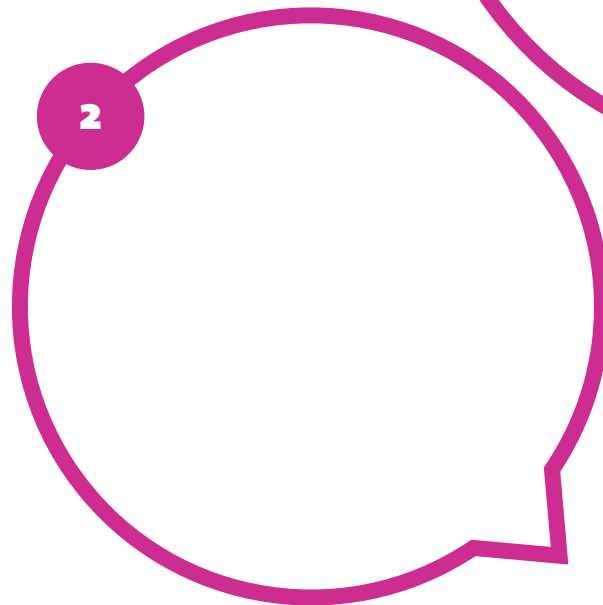
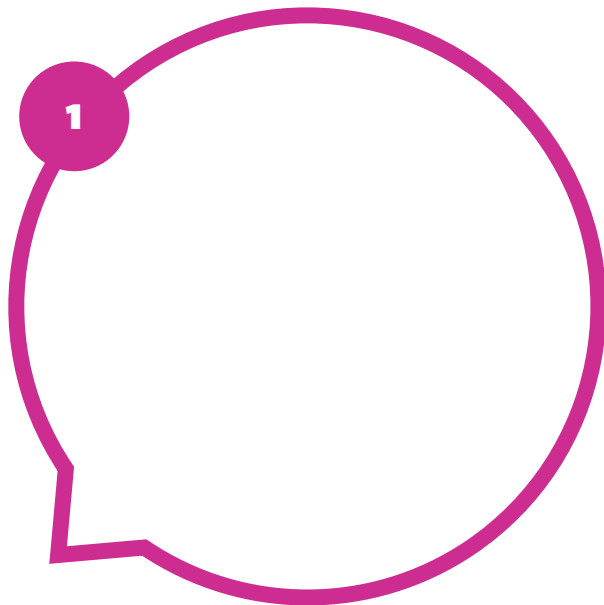
Bra och jobbiga hemligheter

1. Hur känns en bra hemlighet?
2. Hur känns en jobbig hemlighet?

En bra plats för alla

1. Vad kan du göra för att skolan ska vara en bra plats för alla?
2. Hur kan du hjälpa någon som behöver hjälp?
3. Vad kan de vuxna på skolan bli bättre på?

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN

